

A FAKAPOTO'I MEI LANGI. 2 Pita 3:15-16.

- ❖ Fakatatau kihe lau 'a Pita, fakafuofua kihe 60AD, na'e 'osi tui 'ae kakai koe tohi 'a Paula na'e fakamanava 'ehe 'Otua, pea na'e tali lelei 'ae ngaahi tohini 'ihe tu'unga tatau moe Folofola (fuakava motu'a).
- ❖ Na'e tohi 'e Paula 'ene ngaahi tohi, 'ihe founa moe sitaila na'e ngaue maheni 'aki 'ehe kau Kalisi: (1) Fakafe'iloaki, 'aia 'oku ne fakahaa'i ia mo kinautolu 'oku fakapatonu kiai 'ae 'a 'ene tohi; (2) Fakamalo; (3) Kakano 'oe tohi; (4) Fakama'opo'opo
- ❖ Na'e lau 'ene 'ihe ngaahi fakataha'anga 'ae Siasi, pea koe ngaahi tatau 'oe tohi 'ae tufaki kihe ngaahi siasi (Kolose 4: 16).

B MAFAI FAKA-'APOSITOLO. Kaletia 1:1-2.

- ❖ Koe ha nai 'uhinga na'e 'ikai ke tali he ni'ihi 'ae mafai fakalangi fekau'aki moe ngaahi tohi 'a Paula?
 - Na'e 'ikai kau 'a Paula he kau 'apositolo 'e 12 na'e fili 'e Sisu.
 - Na'e pehe 'ehe kakai 'e ni'ihi na'e fakamafai'i ia 'e 'Ananaia.
 - Ni'ihi nenau tali ia koe toko taha misinale na'e fakamafai'i 'e 'Anitioke.
 - Na'a nau fakakaukau koe kosipeli 'a Paula 'okune fakata'e'aonga'i 'ae talangofua, he 'oku fakamamafa pe ia 'ihe fakamo'ui he tui ma'ata'ataa pe.

C KOE KOSIPELI. Kaletia 1:3-5.

- ❖ Ngaue 'aki 'e Paula 'ae ongo fo'i lea 'e ua he'ene fakafe'iloaki ia kihe ngaahi siasi:
 - Kelesi. Kumuni, koe kehekehe ia 'ihe talitali kakai faka-Kalisi "malo" (tukuloto'i)
 - Melino. Koe founa talitali kakai fakafonua ia 'ae kau Siu.
- ❖ Na'ane toki fakamatala leva 'ae kosipeli pea kimu'a ke 'osi 'ene fakafe'iloaki ia: Pekia 'a Sisu 'oku ne fakatau'ataaina'i kitautolu mei he angahala.

D KOE KOSIPELI MAKEHE. Kaletia 1:6-9.

- ❖ Na'ane toki fakamatala kimui he (v. 7) 'oku 'ikai 'iai ha kosipeli kehe ia. Kuo nau tali 'ae akonaki koia koe ma'u koia 'ae tui 'ia Kalaisi 'oku 'ikai fe'unga ia kihe fakamo'ui, pea 'oku 'ikai koe kosipeli totonu ia.
- ❖ Na'e tukuaki'i 'e Paula kinautolu ko'enau heke. Kuomou mavahe mei he haohaoa moe mo'oni 'oe kosipeli 'o kau kihe kosipeli kehe.
- ❖ Koe lea fefeka mo'oni ne ngaue 'aki 'e Paula he 'ene tohi kiate kinautolu 'oku malanga 'aki 'ae fakamo'ui makatu'unga he'ete ngaue (v. 8-9)

E PAULA MOE KOSIPELI. Kaletia 1:10-24.

- ❖ Koe poini tefito 'ae kau Siu na'anau fehangahangai ai mo Paula ko'ene 'ikai tokanga ke fakamamafa'i kihe kau Senitaile 'ae Kamu (Ngaue 15:5)
- ❖ Na'anau pehe na'e feinga 'a Paula ke ma'u ha'ane kakai he kau Senitaile.
- ❖ Ko Sisu Kalaisi na'ane fakaha 'ae kosipeli kiai "'ihe finangalo lelei kiai 'ae 'Otua...ke fakaha hono 'Alo 'iate au" (v. 15-16)
- ❖ 'Ihe veesi 13 kihe 24, hanga 'e Paula 'o talanoa'i 'ene mo'ui mo'ene liliu moe momeniti koia fekau'i ai ia ke ngaue fakamisinale kihe kau Senitaile.
- ❖ Koe ki'i puipuitu'a nounou koia 'o 'ene mo'ui 'okune fakamo'oni'i na'e 'ikai tene fetu'utaki moha tangata tene malava 'o ako'i ange kiate ia 'ae kosipeli. Koe kosipeli na'e fakamahino ia kiai lolotonga 'ene nofo koia 'i 'Alepea.